

# VR. HJERMITSLEV KIRKE

Vester Hjermitslev sogn, Brønderslev provsti,

Aalborg stift. Hvetbo herred.

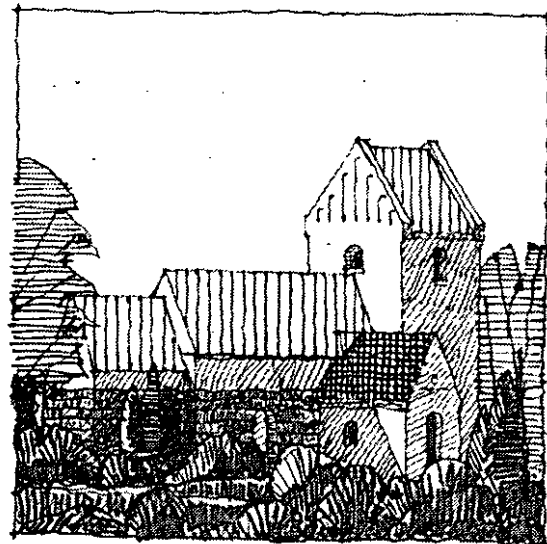
Pandrup kommune, Nordjyllands amt.

Aftale om sikring og pleje af kirkens omgivelser.

Registrering udført i maj/juni måneder 1982.

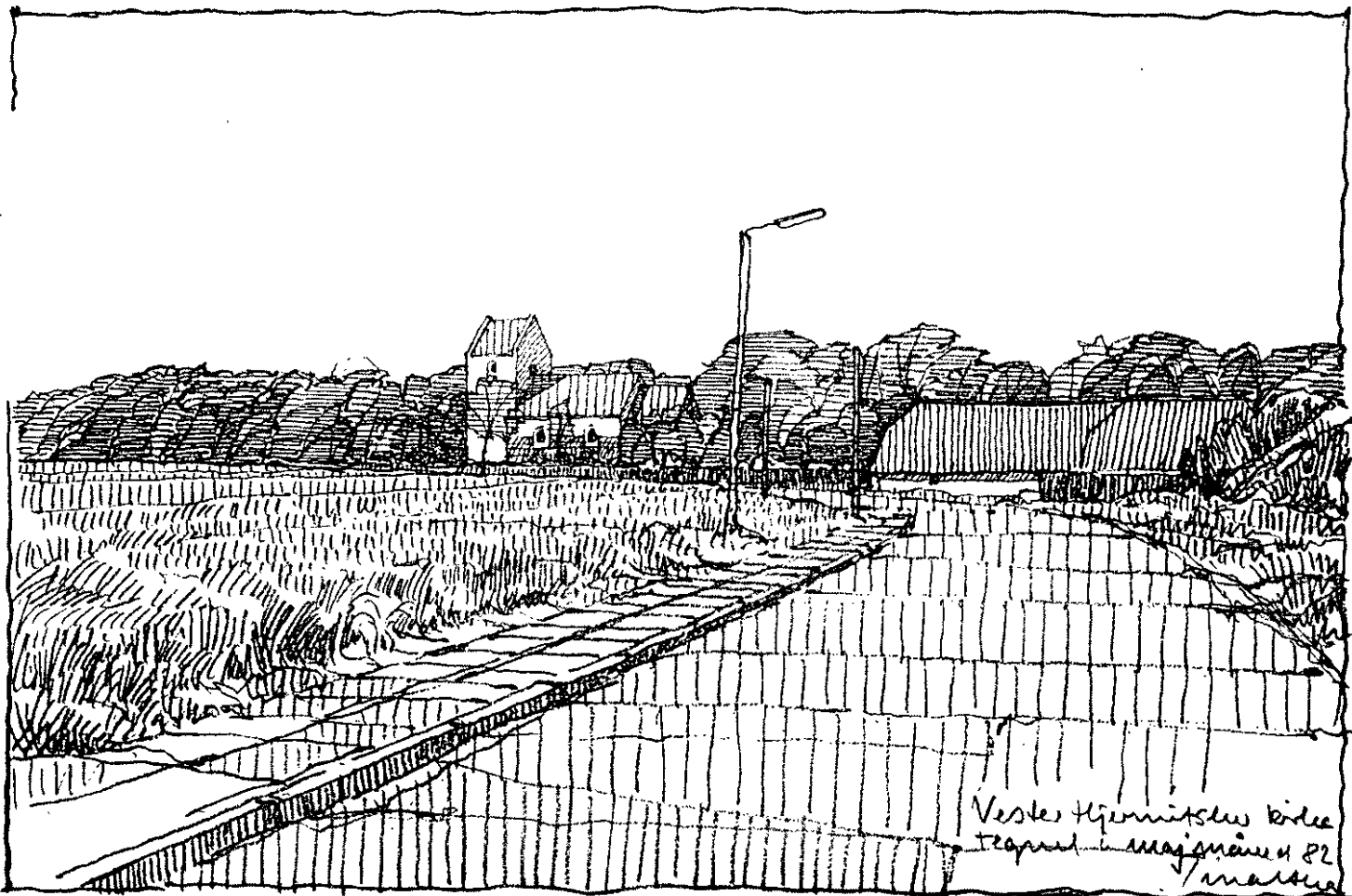
Revideret i december måned 1982.

Amtsfredningskontoret / Kjeld Malthas tegnestue.



AFTALE mellem Vester Hjermitslev menighedsråd, Brønderslev provstiudvalg, Aalborg stifts-  
øvrighed, fredningsnævnet for Nordjyllands amts nordlige fredningskreds, Pandrup kommune  
samt Nordjyllands amtsråds udvalg for teknik og miljø.

Parterne har truffet aftale om at tage størst muligt hensyn til kirkens omgivelser i for-  
bindelse med udøvelse af administrationsbeføjelser inden for den afgrænsning og i overens-  
stemmelse med det indhold, som fremgår af denne aftale. Den kompetente myndighed indhenter  
udtalelser fra de øvrige parter i aktuelle sager.



Vester Hjermitslev kirke og kirkegård er beliggende i en afstand af omtrent 200 meter fra den nordligste del af Vester Hjermitslev by. De kirkenære omgivelser består af landbrugsejendomme og et enkelt hus, alt med omgivende ældre træplantninger, og af dyrkede arealer.

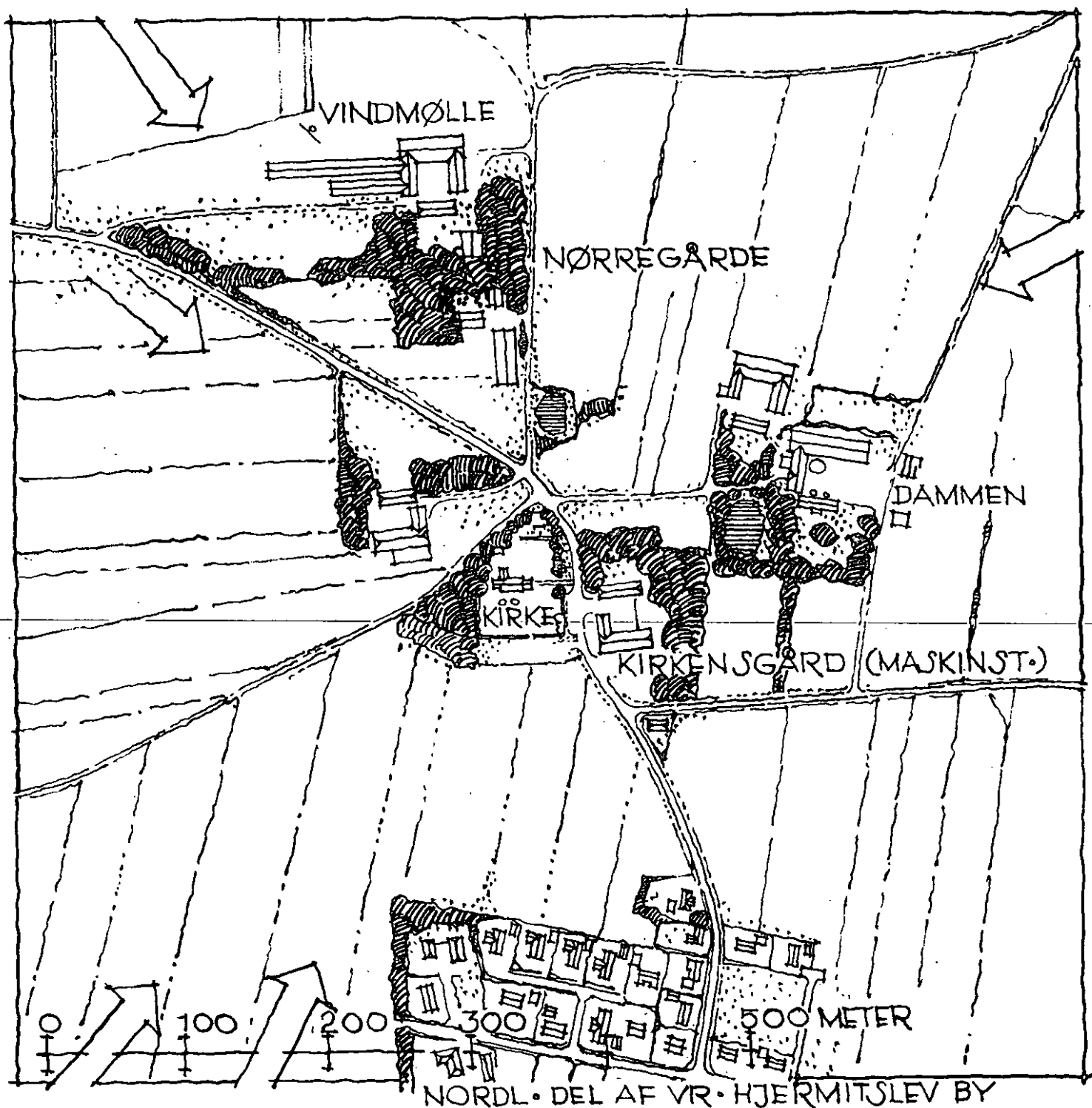
Med pile antydes på illustrationskortet værdifulde indblik mod kirkeområdet fra de omgivende landskaber. Det skal bemærkes, at kirkebygningen også ses som del af byens gadebillede, når man færdes gennem byen ad gaden/vejen, som forbinder by og kirke.

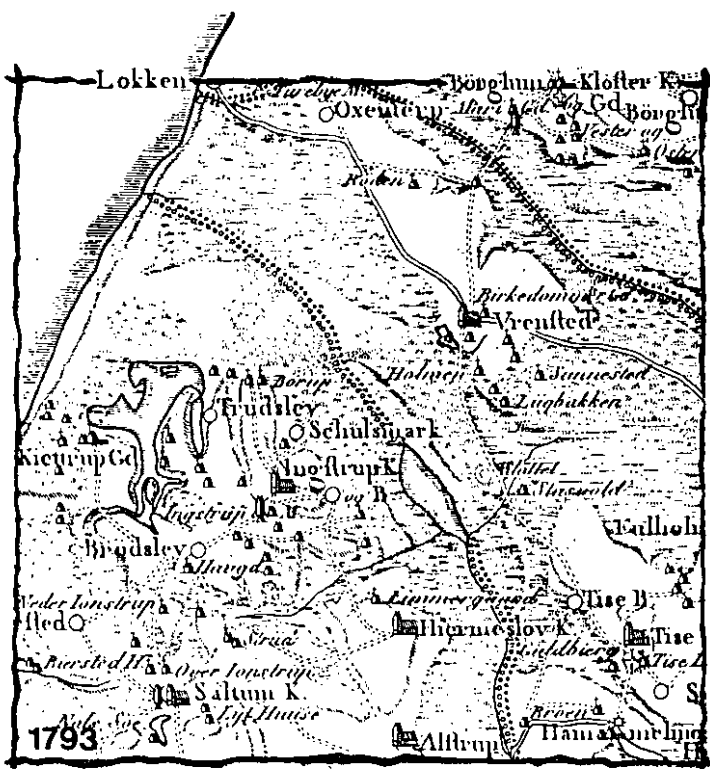
Ejendommen, benævnt Kirkensgård, samt det lille beboelseshus syd herfor udgør sammen med kirken og kirkegården en bevaringsværdig helhed, omkranset mod vest, nord og øst af smukke træbevoksninger.

De øvrige landbrugsejendomme vest, nord og nordøst for kirken er kun i ringe grad synlige fra kirkegården på grund af de mange træbevoksninger, som sammen med markarealerne beriger oplevelsen af det hele område omkring kirken.

Parkeringspladsen syd for kirkegården er et fint og enkelt anlæg. Udsigten fra kirkegården og parkeringspladsen over de dyrkede marker generes noget af de nye parcelhusbebyggelser i byens nordlige del.

ILLUSTRATIONSKORT, MÅLFORHOLD 1:4000





dalindbugtninger i det af istidshavet dannede, højere landskab. Hver klynge eller enhed udgjorde en lille forteby. Gårdenes beliggenhed var ideel i forhold til det lavtliggende græsningsland og det højere beliggende agerland i det mere frugtbare og bedre drænedes landskab - den hævede havbund fra ishavstiden.

I 1638 beskrives sognet og landsbyen af præsten Søren Bhi: "Hiermisleff Sogn og Annex til Ingstrup Kirke og er en Kirkeby, og ligger Kirken noget mod det nordeste i Byen, og kaldes mange af Gårdene med sit sær Navn, som Lønbiergaardt, Nørgaardt, Siigen, Tuergaardt, Holmgaardt, dog de ligge i Byen og er fælligbunden med hverandre."

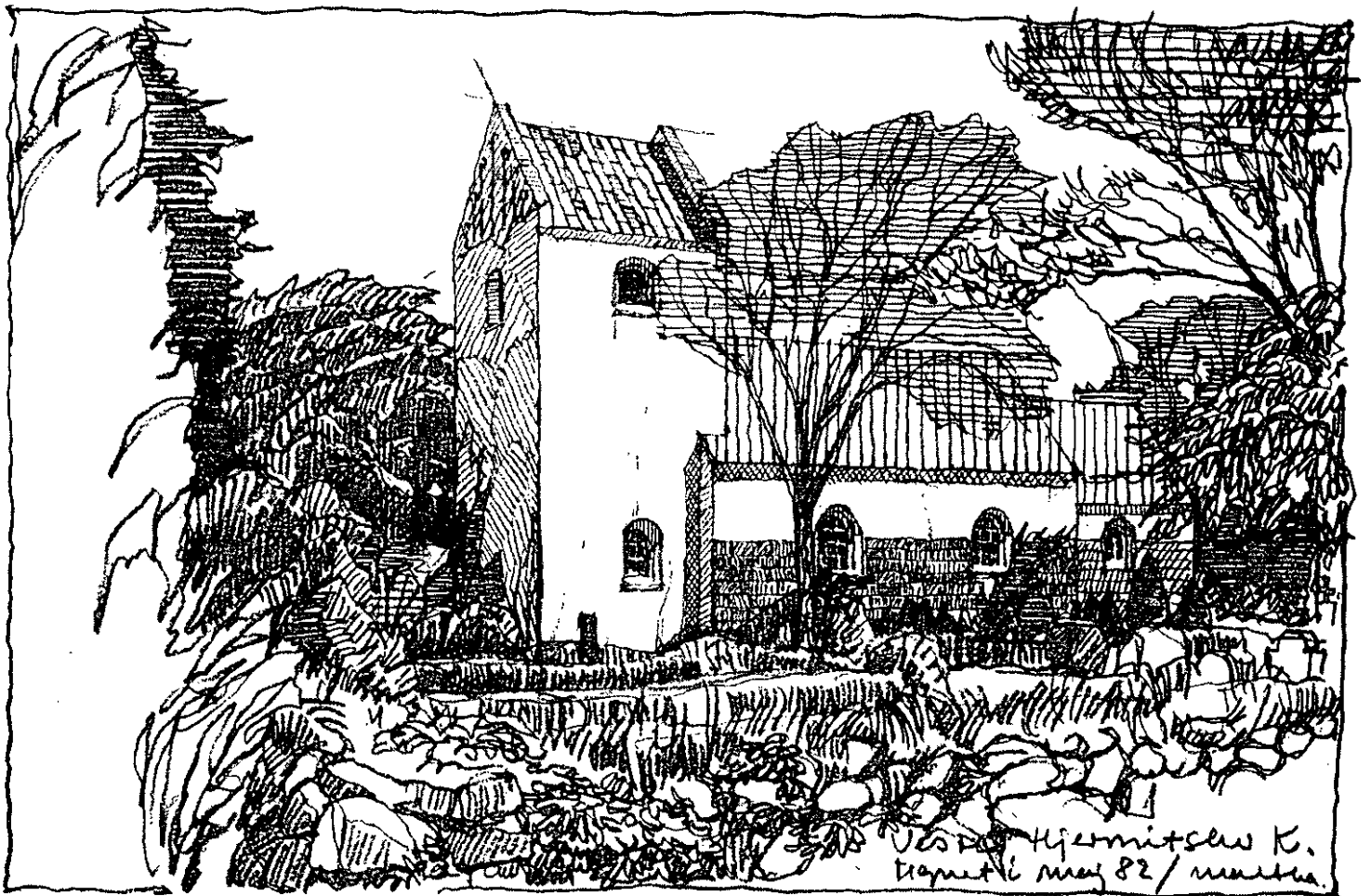
Godt halvdelen af landsbyens gårde og huse var adelsgods. Landsbyen Alstrup syd for Vester Hjermtslev antages at være en udflytterby - en ny landsby - en torp - "i sin tid fremstaaet som Afbyggerby fra Adelbyen Hjermslev ...." Antagelsen begrundes blandt andet i det forhold, at Alstrup sogn er meget lille samt, at der ikke findes nogen naturlig adskillelse mellem dette sogn og Vester Hjermtslev sogn.

Al sognebebyggelse var ved udskiftningen 1796 beliggende i Vester Hjermtslev By, med undtagelse af to gårde, benævnt Stride og Myrtved.

Vester Hjermtslev-bebyggelsen udgjorde en langagtig landsbydannelse med gårdene liggende i fire klynger, med indbyrdes stor afstand. Klyngerne, små som de var, bestående hver af kun 2-4 gårde, var placeret i

Til præsteembedet hørte Annexgaarden, nu kaldet Kirkensgård. Gården deltes i to lige store gårde, hvoraf den anden bærer navnet Hjertholm eller Hjertnæs efter den mark, hvorpå den opførtes. Begge gårde frasolgttes præsteembedet i midten af 1800-tallet.

1690 opførtes skole i Vester Hjermtslev sogn. Det var Ingstrup-provsten, som "på egen Bekostning havde ladet opføre et liden Skolehus uden Avling ...." Vester Hjermtslev og Alstrup sogne dannede et skoledistrikt.



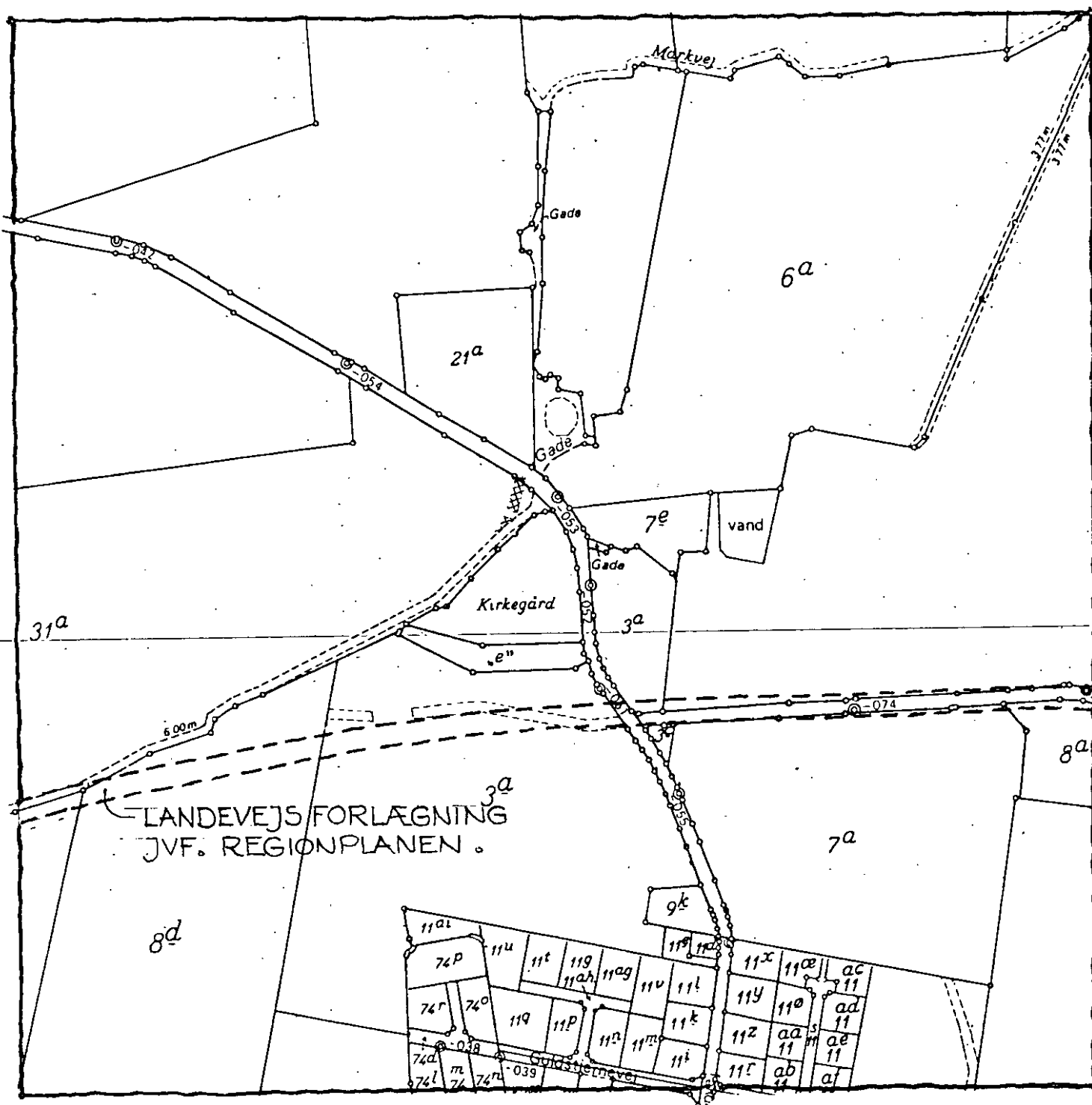
På matrikelkortet vises forløbet af den i regionplanen foreslåede omfartsvej nord om Vester Hjermitslev by.

Med krydsskravering vises det meget lille areal nord for kirkegården, hvor såkaldt provst Exner-fredning er gældende. Denne frednings bestemmelser fremgår af skemaet.

Vester Hjermitslev kirke og by er beliggende i landzone.

Tinglyst på matrikel nr.	Tinglysningsdato	Bestemmelser
32 a og 61 (nu del af 31 a)	25.08.1954	Forbud mod bebyggelse, master, skure, affald m.m.

MATRIKELKORT, MÅLFORHOLD 1:4000



Interesser i retning af sikring og pleje af Vester Hjermitslev kirkes omgivelser er først og fremmest rettet mod de ubebyggede, dyrkede arealer syd, sydvest og sydøst for kirkegården samt mod de få bebyggelser med tilhørende træplantninger inden for det på konklusionskortet viste interesseområde.

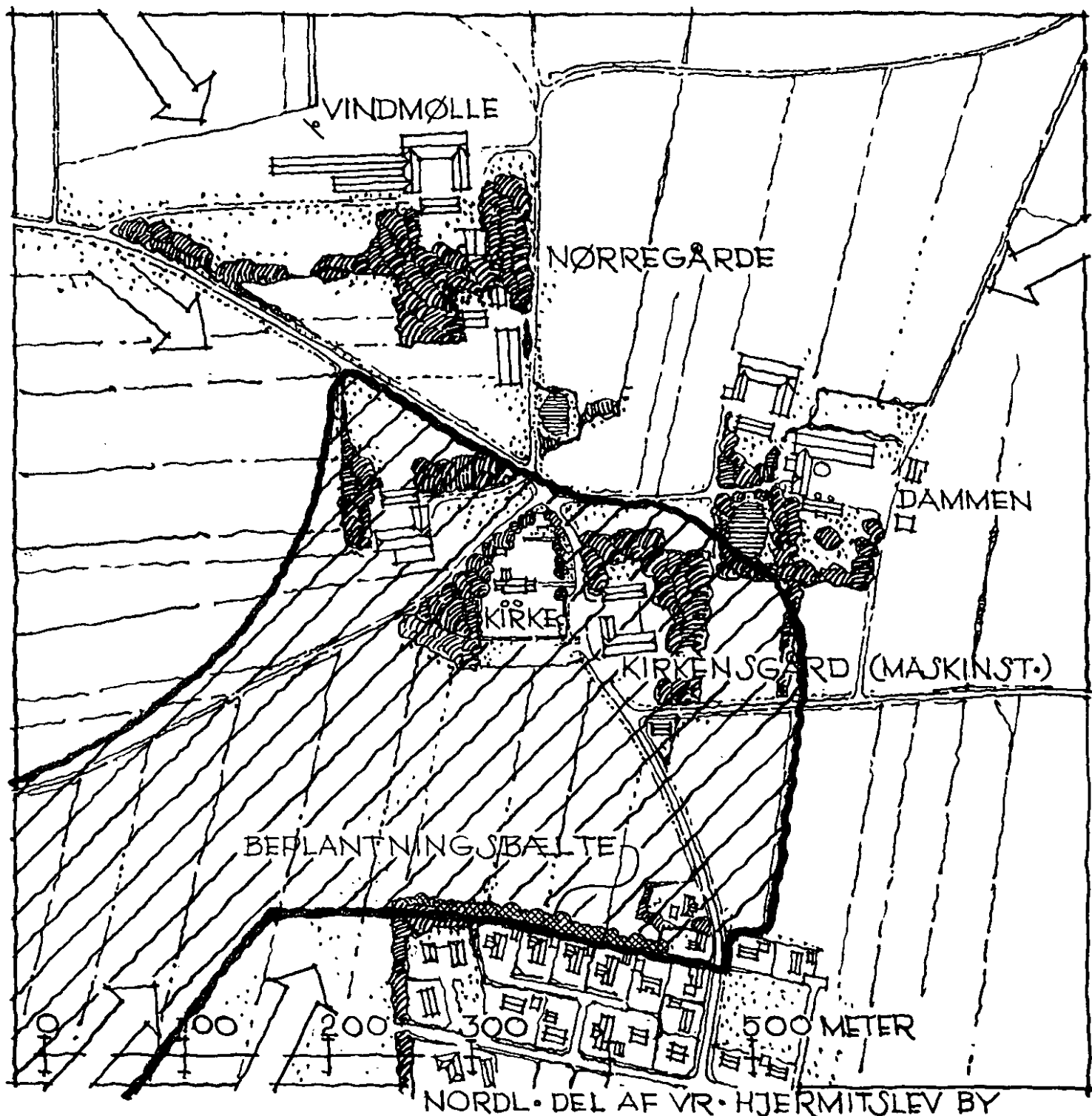
De dyrkede arealer inden for området bør fortsat i videst muligt omfang henligge som markarealer. Såfremt Vester Hjermitslev bys nordlige del ad åre påregnes udviklet mod vest, bør en sådan eventuel byvækst finde sted under hensyntagen til de smukke indblik mod kirken fra syd, jfr. pilene ved kortets nederste kant.

Langs den nuværende nordlige grænse af byen foreslås etableret et 5-10 meter bredt træbeplantningsbælte med henblik på forbedring af udsigten fra kirkegården mod syd.

De eksisterende bebyggelser inden for interesseområdet, særlig Kirkensgård og beboelseshuset syd herfor, bør bevares for så vidt angår bebyggelsernes hovedformer og facade- og tagmaterialer. Nye bygninger og eventuelle tilbygninger skal i udformning og materialevalg "ligne" de eksisterende bebyggelser. De store træbeplantninger omkring kirkegården og Kirkensgård forudsættes bevaret.

Tårnsiloer inden for interesseområdet skal så vidt muligt undgås. Eventuelle tårnsiloer ved de fire landbrugsejendomme nord for interesseområdet bør kun udføres i højder på 10-12 meter, og der bør ingensinde gives dispensation til opførelse af siloer med højder over 15 meter.

#### KONKLUSIONSORT, MÅLFORHOLD 1:4000



Vester Hjermitslev sogn ligger i sydvest-Vendsyssel.

Terrænet i sognets vestlige del består af morænebakker. De øvrige dele af sognet har ret jævne terrænformer, som dels, vest for Vester Hjermitslev by, er hævet istidshavbund, dels, øst for byen, er hævet stenalderhavbund.

Kirken ligger nord for byen, og kirkens hvidkalkede tårn ses, som antydnet på oversigtskortet, videnom. Særlig smukt opleves kirken ved færden i landskaberne mod nordvest, vest og syd. Indblikkene mod kirken herfra er værd at beskytte.

Fra engarealerne omkring Tiendebæk er kirkens tårn også synlig, omend oftest kun i beskeden grad. Høje og iøvrigt smukke træbevoksninger omkring landbrugsejendommene øst for kirkeområdet hindrer således delvis kirkens fremtræden i landskabsbilledet.

### OVERSIGTSKORT, MÅLFORHOLD 1:25000

